

6.6.2022

Dnro
LPR/32/12.03.03.07/2022Savitaipaleen kunta
Kirkkotie 6
54800 Savitaipale

Viite: lausuntopyyntö 14.4.2022

Savitaipale, Kirkonkylän taajaman osayleiskaava, pohjoispuoli, ehdotusvaihe

Savitaipaleen kunta on pyytänyt Etelä-Karjalan alueellisen vastuumuseon lausuntoa kirkonkylän taajaman pohjoispuolen osayleiskaavan ehdotusvaiheesta. Museo on vastannut sekä maakunnan arkeologisen kulttuuriperinnön että rakennetun kulttuuriympäristön suojeluun liittyvistä asiantuntijalausunnoista vuodesta 2020 alkaen. Museo on antanut aikaisemmin lausunnon osayleiskaavan kaavaluonnoksesta 28.5.2018 (Dnro LPR/181/12.03.03.07/2018) koskien rakennettua ympäristöä. Luonnosvaiheessa arkeologian osalta on lausunut Museovirasto.

Suunnittelualue on nykyisen Savitaipaleen kirkonkylän asemakaavoitetun alueen lisäksi taajaman lieve- ja laajentumisalueet. Suunnittelualue rajautuu etelässä valtatie 13:een. Alueen pinta-ala on noin 1700 ha. Suunnittelualueella on noin 18 km Kuolimon rantaviivaa.

Kaavoituksen tavoitteena on osoittaa uusia vetovoimaisia asuinalueita, edistää olemassa olevalle vapaalle tonttimaalle rakentamista, tukea palvelujen saatavuutta, liikenneverkon kehittäminen, turvata virkistykseen soveltuvien alueiden ja reittien riittävyys sekä vaalia rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnon arvoja.

Kulttuuriympäristöjen osalta kaavatyön yhteydessä on teetetty selvitykset sekä alueen kulttuuriympäristöllisistä arvoista (Teija Ahola 2014) että arkeologisesta kulttuuriperinnöstä (Mikroliitti Oy 2019).

Arkeologinen kulttuuriperintö

Mikroliitti Oy:n 2019 selvityksessä raportoidut kohteet löytyvät kaikki kaavakartasta. Kohteet on osoitettu merkinnällä **sm 1** *Muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäännös, jonka kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Kohdetta koskevista toimenpiteistä ja*

Hyvinvointi- ja sivistyspalvelut | Museotoimi

PL 239, 53101 Lappeenranta | Kristiinankatu 9 | puh. 05 6161

museot@lappeenranta.fi | www.lappeenranta.fi

maankäyttösuunnitelmista on neuvoteltava museoviranomaisen kanssa. Luku sm merkinnän jäljessä viittaa kaavaselostuksen taulukkoon.

Museon näkemyksen mukaan kaavamääräys on selkeä, mutta lukumäärien osalta kaavaselostusta voi selkeyttää. Kaavaselostuksen taulukossa sivuilla 34 ja 35 on esitetty kaikki inventointiraportin kohteet, mutta kaavaselostuksen sivulla 19 viitataan muinaisjäänösrekisteritietoon kohdemäärästä (2 kpl) ennen arkeologista selvitystä. Tämä saattaa aiheuttaa sekaannusta. Lisäksi kaavakartassa on esitetty mahdolliset muinaisjäänökset, mitä museo pitää hyvänä. Järjestysluvun puuttuminen kaavakartasta näiden osalta saattaa kuitenkin aiheuttaa sekaannusta.

Arkeologisten kohteiden ja inventointien luonteesta johtuen kaikkia muinaisjäänöskohteita ei saada inventoinneissa paikannettua ja tietoa kohteista karttuu ajan kuluessa. Mikrometri Oy:n vuoden 2019 selvityksen jälkeen suunnittelualueelta on viety muinaisjäänösrekisteriin kaksi aiemmin rekisteröimätöntä muinaisjäänöstä, jotka tulee lisätä kaavakarttaan. Kohteet ovat:

Savitaipale Kärmelammen patterit / rekisteritunnus 1000044495. Kyseessä on kaksi ns. Kustaan sodan venäläistä puolustusvarustusta (1788-1790), jotka on kuvattu Savitaipaleen linnoitteita kuvaavissa venäläisissä aikalauskartoissa. Linnoitteiden maavallit ovat säilyneet maastossa. Kohde löytyy ao. linkistä:

<https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000044495>

Savitaipale Mustalampi / rekisteritunnus 1000044496. Kyseessä lienee vuoden 1918 puolustusvarustus. Kohde löytyy ao. linkistä:

<https://www.kyppi.fi/to.aspx?id=112.1000044496>

Arkeologian ja muun kulttuuriympäristön rajapinnassa toimittaessa on erityisen hienoa, että Savitaipaleen ja Suomenniemen yhdistäneen Partakoskentie vanha linjaus on huomioitu kaavassa. Erityisesti Haikkavuoren ja Koirniemen alueella, jossa kyseinen osuus toimii nykyisin mökkitienä, päällystämätön tielinjaus on säilyttänyt alkuperäistä luonnettaan. Linjaus on osoitettu kaavakartassa merkinnällä **kat**

Kulttuurihistoriallisesti arvokas vanha tielinjaus. Tien linjaus ja leveys on pyrittävä säilyttämään perinteisessä muodossa.

Rakennettu ympäristö

Osayleiskaavan luonnosvaiheen lausunnossaan (28.5.2018) museo on todennut, että kaavaselostus on ansiokkaasti laadittu ja

kaavoituksessa on myös huomioitu kulttuuriympäristön vaaliminen. Suunnittelualueesta on laadittu kattava kulttuuriympäristöselvitys (Selvitystyö Ahola, 1.4.2014) ja sen johtopäätökset on huomioitu kaavassa riittävällä tasolla.

Museo on esittänyt tarkennuksia yleiskaavan luonnosvaiheessa rakennussuojelumääräyksiin. Museo toteaa, että aikaisemmat tarkennukset on huomioitu kaavamääräyksissä museon esityksen mukaisesti. Yleiskaavamerkinnän **sr** kaavamääräykseen museo suosittelee vielä lisäämään tarkennuksen: *Rakennuksissa tehtävistä korjaus- ja muutostöistä on pyydettyä museoviranomaisen lausunto.*

Museolla ei ole muuta huomautettavaa kaavaehdotuksesta.

ETELÄ-KARJALAN MUSEO

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet sähköisesti arkeologi Esa Hertell, rakennustutkija Niina Kauria ja museotoimenjohtaja Päivi Partanen

Tiedoksi: Museovirasto / kirjaamo
Kaakkois-Suomen ELY-keskus / Pertti Perttola, Tuija
Mustonen, Suvi Karppinen

Allekirjoitukset:

Allekirjoitus: Vahvistan tämän asiakirjan sisällön oikeelliseksi

Nimi: **Hertell Esa**
ULAPPA\hertelej

2022-06-06 15:12:04 (UTC+03:00)

Sähköisesti allekirjoitettu

Allekirjoitus: Vahvistan tämän asiakirjan sisällön oikeelliseksi

Nimi: **Kauria Niina**
ULAPPA\kauriann

2022-06-06 17:55:16 (UTC+03:00)

Sähköisesti allekirjoitettu

Allekirjoitus: Vahvistan tämän asiakirjan sisällön oikeelliseksi

Nimi: **Partanen Päivi Museo**
ULAPPA\partanpm

2022-06-06 18:34:34 (UTC+03:00)

Sähköisesti allekirjoitettu